

FRANCIJA JE SESTAVILA NACRT ZA RAZOROŽITEV

ZADNI DOGODKI NA VZHODU
POMENJAJO NEVARNOST VOJNE
ZA ZDRUŽENE DRŽAVE

Angleški ministrski predsednik MacDonald je pričel, da bo konferenca uspešna. — Francozi predlagajo, naj bi dala vsaka država Ligo gotovo število vojakov. — Liga bi imela pravico odločiti, kdo je bil v kakem sporu napadalec. — Močne sile v Aziji in v Evropi vlečejo Ameriko v vojno.

LONDON, Anglija, 10. oktobra. — Angleški ministrski predsednik Ramsay MacDonald upa, da bo rešil sejo razorožitvene konference, ko bo še ta teden imel posvetovanje s francoskim ministrskim predsednikom Edouardom Herriotom.

Ameriški član razorožitvene konference Norman Davis se nahaja v Londonu in se posvetuje z MacDonaldom in zunanjim ministrom Johnom Simonom.

MacDonald je prosil Herriota, da pride v London, da se prijateljsko razgovorita o nadaljnjem poteku razorožitvene konference in Herriot bo v sredo ali četrtek prišel v London na MacDonaldovo povabilo.

Kot pravi neko poročilo iz Pariza, je Herriot sprejel MacDonaldovo povabilo.

Kot se poroča, se je ameriški zastopnik Davis posvetoval z MacDonaldom za eno tretino znižanja splošne oborožitve in ne samo o znižanju števila bojnih ladij.

Francoski predlog je, da ponudi vsaka država Ligi narodov gotovo število vojakov in da Liga sama odloči, kdo je bil v kakem sporu napadalec.

MacDonald ima s tem, do je Herriot sprejel njegovo vabilo, veliko upanje, da bo imela konferenca med Anglijo, Francijo, Nemčijo in Italijo velik uspeh. Davis bo za Združene države samo kot opazovalec.

WASHINGTON, D. C., 10. oktobra. — Položaj na Daljnem Istoku je privedel Združene države v vojno nevarnost.

Tega ne govore samo japonski militaristi, temveč svetovni dogodki kažejo v to smer. Mednarodni zapletljaji na Daljnem Istoku ogrožajo mir. Močne sile v Aziji in Evropi vlečejo Ameriko v vojno.

Kitajska, ki ima izmed vseh držav največ prebivalstva na svetu, je v nekakem stanju prehoda. Kot Japonska pred nekaj desetletji tudi Kitajska prehaja iz starodavne na moderno pot. V kratkem času, kot zgodovina šteje čas, bo Kitajska najmočnejša država na vzhodu, ali pa bo izginila kot narod, ker bo razdeljena med druge močnejše države.

Tega se Japonska dobro zaveda. Danes je Japonska gospodarica zapadnega Pacifika. Jutri, ako se združi 450,000,000 Kitajcev in se modernizirajo, bodo Japonci na milost in nemilost prepuščeni Kitajcem, kajti Japonska ima samo 65,000,000 prebivalcev. Vsled tega si je Japonska nadela nalogo, da vstavi Kitajsko na potu moderniziranja, kjer jo more.

Predno pa bo prišel ta čas, se mora Kitajska, ki je še zelo daleč za sedanjim časom, zediniti, pomiriti sama s seboj in mora postati moderna država. Prekoračiti mora most, ki loči njeno sedanost od preteklosti. Ta prehod čez most straži svetovni mirovni stroj — pogodba devetih držav, Briand-Kelloggova pogodba in Liga narodov.

Ako bo ta mirovni stroj uspešen, kot zagotavlja Lyttonovo poročilo na Ligo, moreta Japonska in Kitajska druga poleg druge delovati za svoj napredek in za dobrobit celega sveta.

Japonska pa misli, da more samo s svojim razmahom v Aziji na račun Kitajske priti do svojega cilja in do močne države. In odločno je izjavila, da

Z orožjem proti štrajkarjem v Illinois

JAMES A. REED
JE ODGOVORIL
PRESEDNIKU

Bivši senator je ugotovil, da so se vsa prerokovanja predsednika Hooverja izjalovila. — Hoover najbrž ne vidi depresije.

Des Moines, Iowa, 10. oktobra. V tujakšnem avditoriju je govoril danes bivši zvezni senator iz Missouri, James A. Reed, ter odgovarjal na izvajanja predsednika Hooverja.

Tudi on se je obrnil na farmerje, toda pokazal jim je drugačno sliko kot pa predsednik Hoover pred tednom dni. To je bil brez dvoma najbolj oster govor, ki se je obračal proti teorijam in načelom predsednika Hooverja.

Na podlagi Hooverjevih izjav in izjav kabinetnih članov je Reed dokazal, da je predsednik slab prerok in da se nobeno njegovo prerokovanje ni uresničilo.

— Hoover bodisi ne vidi depresije ali jo pa skuša namenoma prikriti. — je vzkliknil Reed. — Ko je začela dežela v neznosne razmere, je videl Hoover še vedno solnce na obzorju, in dejal, da nas čaka prosperiteta za prvimi vogalom ter da ne bo po preteku šestdesetih dni o depresiji ne duha ne sluha. Vse obljube predsednika Hooverja pred izvolitvijo in po izvolitvi so bile varljive.

Republikanci pravijo, da je nevarno sredi dežele reke prepregati konje, to se pravi, da mora ostati republikanska stranka na vsak način v sedlu. Izrek o prepregi konj je Lincolnov. Toda razlika med velikim emancipatorjem in Herbertom Hooverjem je tako ogromna, da Lincolnov rek v tem slučaju ni na mestu.

KITAJSKA NE
OBHAJA OBLETNICE

Nanking, Kitajska, 10. oktobra. — Kitajska letos prvič ni obhajala svojega največjega praznika, odkar je postala republika pred 21 leti.

Vladna odredba pravi: — Mandžurska kriza nas sili, da se bolj brigamo za osvoboditev naroda, kot pa za zabave.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

bo odstranila vsako zapreko, ki ji pride nasproti na njenem potu k zastavljenemu cilju.

Sedaj so slučajno največja zagovornica svetovega miru Združene države. Ameriška vlada je storila vsak korak, da vzdrži svetovni mir. In v tem oziru so Združene države daleč pred Anglijo in Francijo.

Posledica tega je, da se nahajajo Združene države v veliki nevarnosti za vojno. Japonska je pričela smatrati Združene države za svojo sovražnico in celo za največjo sovražnico. Po mnšenju Japonske jo ovirajo samo Združene države v njenem prizadevanju, da vstanovi v Aziji veliko japonsko cesarstvo. Samo Združene države stoje med njo in med solncem.

OTVORITEV
NAJVEČJE
ELEKTRARNE

Rusija ima največjo električno napravo na svetu. Preskrbovala bo z elektriko 70,000 kvadratnih milj ozemlja.

Dnjeprostroj, Rusija, 10. oktobra. — Vladni uradniki in zastopniki komunistične stranke so prišli v mesto k otvoritvi največje hidroelektrične naprave na svetu. Sovjetsko časopisje označuje to napravo za največji uspeh sovjetske industrije in jasen dokaz sposobnosti socialističnega sistema da doseže svoj cilj.

Ameriški inženir, ki je napravil načrt in nadzoroval to velikansko zgradbo, Hugh L. Cooper iz New Yorka, je sprejel red rdeče zvezde, ki je prvi tujec, ki je bil odlikovan s tem najvišjim redom sovjetske Rusije. Njegovi pomočniki pa so sprejeli Ljeningov red.

Naprava je opremljena z ameriški stroji. Tovarna je bila ovrnjena dva meseca pred določenim časom.

Cela naprava je veljala 220 milijonov rubljev (okoli 110 milijonov dolarjev) in bo proizvajala 756,000 konjskih sil ali letno produkcijo 2,500,000,000 kilovat ur. Preskrbovala bo elektriko za 16 milijonov prebivalcev v ozemlju 70,000 kvadratnih milj, vključno Donecov premogarski bazen in velikanske jeklarske naprave v Dnjeprostroju.

Delo s to napravo ob reki Dnjepor blizu Hička je bilo pričeto v maju leta 1927. Za napravo je bil zgrajen največji jez na svetu, ki je visok 140 čevljev in 2500 čevljev dolg.

PILSUDSKI KO KMALU
ODSTOPI

Varšava, Poljska, 10. oktobra. V bližnji bodočnosti se bo umaknil iz aktivnega političnega življenja poljski maršal Joseph Pilsudski. Odpotoval bo v neko inozemsko kopališče, kjer bo skušal izboljšati svoje zdravje.

FILIPINCI USMRTLILI
DVAINDVAJSET POLICISTOV

Manila, Filipinsko otočje, 9. oktobra. — "Philippine Herald" je dobil poročilo, da je danes na otoku Tayugan napadlo petdeset domačinov dvaindvajset državnih policistov in jih usmrtilo.

Vsi ti novi naseljenici so močni, bivši vojaki, katerih nikdo ni star nad 30 let in jih more Japonska v slučaju potrebe porabiti za vojake. Vsi so oboroženi s puškami.

Japonska armada noče napasti Kitajcev na ruski zemlji preko meje, ker se boji spopada z Rusi.

V svojem namenu, da naseli Japonska Mandžurijo s svojim prebivalstvom, je poslala prvih 500 Japoncev v pokrajino severno od Harbina, kjer bodo z vladno podporo obdelovali zemljo.

Vsi ti novi naseljenici so močni, bivši vojaki, katerih nikdo ni star nad 30 let in jih more Japonska v slučaju potrebe porabiti za vojake. Vsi so oboroženi s puškami.

JAPONSKA
SE UTRJUJE V
MANDŽURIJI

Na dolgi fronti je japonska armada pričela z veliko ofenzivo. — Uporniki štejejo 30,000 mož.

Mukden, Mandžurija, 10. oktobra. — V svojem trdnem sklepu, da zatre upornike in roparje v južni Mandžuriji še pred nastopom zime, je japonska armada pričela obsežno ofenzivo proti 30 tisoč upornikom, ki so kljubovali mančoukuovladi ter razobesili kitajske zastave po obširnem ozemlju.

Uporniki so najbrže že prej vedeli za nameravane japonske operacije, kajti več tisoč jih je zapletenih v boje. Japonske oblasti pravijo, da upornikom ne bo moč goče ubežati, kajti korejska meja je popolnoma zaprta.

V tej japonski kampanji proti Amerikaneem v Mandžuriji velika nevarnost. Ameriški konzulat je naznanil, da nameravajo Japonci v bojih rabiti bombe, aeroplane in je naprosil japonsko vrhovno poveljstvo, da priznase ameriškim katoliškim in protestantskim misijonskim postojanom. Vse ameriške misijonske postaje bodo razobesile ameriške zastave.

Misijonarji tudi v vojni ne smejo zapustiti svojih postaj, kajti njihova vrhovna oblast jim nalaga dolžnost, da ostanejo s svojimi verniki v času nesreče.

Ker so Japonci hoteli maščevati kitajski napad na Pušun, je nek japonski oddelek pobil več sto Kitajcev in slučajno je padla na ameriško misijonsko postajo tudi bomba, toda noben Amerikaneec ni bil ranjen.

V zvezi s sedanjimi operacijami nameravajo Japonci napasti kitajskega generala Še-Ping-wena, ki ima svojo armado blizu Tsitsihara. Japonci so že vzeli kitajskim upornikom mesto Fulardi, toda vse ozemlje ob kitajski železnici med Harbinom in Mančuli se nahaja v veliki zmešnjavi in je potovanje po teh krajih zelo nevarno.

Japonci so v velikih skrbih glede usode 284 Japoncev, katere imajo kitajski uporniki v jete v Mančuli. Sovjetska vlada je pripravljena sprejeti Japonce kot vojne begunce, toda uporniki jih ne marajo izpustiti.

Japonska armada noče napasti Kitajcev na ruski zemlji preko meje, ker se boji spopada z Rusi.

V svojem namenu, da naseli Japonska Mandžurijo s svojim prebivalstvom, je poslala prvih 500 Japoncev v pokrajino severno od Harbina, kjer bodo z vladno podporo obdelovali zemljo.

Vsi ti novi naseljenici so močni, bivši vojaki, katerih nikdo ni star nad 30 let in jih more Japonska v slučaju potrebe porabiti za vojake. Vsi so oboroženi s puškami.

KOBIŁICE V ARGENTINI

Buenos Aires, Argentina, 7. oktobra. — Argentinska vlada čeni, da so kobilice uničile 1,112,000 akrov lanenega polja ter 617,000 akrov pšenice in sicer največ v provinci Santa Fe in Entre-rios.

ŽENSKE IN OTROKE SO
PREGNALI Z BOMBAMI

TAYLORVILLE, Ill., 10. oktobra. — Iz raznih delov države Illinois je dospelo sem nad dva tisoč majnerjev ter njihovih žena in otrok v namenu, da piketirajo premogovnik Peabody Coal Co. v Hewettville. Toda illinoiška narodna garda jim je prekrizala račune. Miličarji so jih pregnali z bajonetami in plinskimi bombami.

Piketi, ki so se zbrali ponoči, so ob šesti uri zablokirali vse dohode, vodeče k rovu.

Sem so dospeli peš in z avtomobili z Pana, Gillespie, Springfielda, Toveya, Kineaida, Virdeana in Nokomisa.

Ker se na povelje miličarjev niso hoteli raziti, so začeli vojaki z bajonetami prodirati proti njim, proti ženskam in otrokom so metali plinske bombe. Štrajkarji so se nato umaknili v bližnja poslopja. Noben piket se ni smel približati rovu.

V Langleyville je nadaljni premogovnik Peabody Company, ki obratuje že dva tedna. Dasi se piketi niso državni oblasti popolnoma nič ustavljali, so javili častniki v glavni stan: — Zmagali smo in zopet enkrat pregnali štrajkarje!

Danes popoldne so se piketi ponovno zbrali pred premogovnikom. Miličarji so jih pregnali s plinskimi bombami in jih dosti aretirali.

Štrajkarji izjavljajo, da bodo toliko časa piketirali rove, dokler, ne bodo baroni ugodili njihovim zahtevam, in začeli plačevati staro plačo, namreč \$6.10 na dan.

— Pa če moramo vsak dan požirati plin, vztrajali bomo do konca, — je rekel neki mlad premogar.

DEŽELA BO
KMALU DOBILA
PIVO IN VINO

Ker so dohodki zvezne zakladnice nezadostni, ne bo kazalo drugega kot naložiti nove davke.

Washington, D. C., 10. oktobra. Senator Reed iz Pennsylvanije, ki se je ravnokar vrnil iz Evrope, je obiskal predsednika Hooverja ter rekel nato časniškim poročevalcem, da bo v prihodnjem kongresnem zasedanju Volsteadova postava izpremenjena in da bodo razpisani novi davki.

Brez dvoma bo Volsteadova postava v prihodnjem kongresnem zasedanju toliko izpremenjena, je rekel Reed — da bo dovoljevala štiriodstotno pivo in lahka vina. Po mojem mnenju so novi davki neizogibni. Jaz bom zagovarjal davek na prodajo.

Pivo ne bo samo zaradi tega dovoljeno, da bi imela zvezna blagajna dobiček od davka, pač pa zato, ker narod splošno zahteva močnejšo pijačo.

Predsedniku je poročal Reed o razmerah po raznih evropskih državah.

IZ MEHIKE
BODO IZGNALI
DUHOVNIKE

Legislatura države Vera Cruz priporoča izgon duhovnikov. — Zahteve so nasilne.

Mexico City, Mehika, 10. oktobra. — Legislatura države Vera Cruz je soglasno sklenila in poslala mehiškemu kongresu spomenico, v kateri priporoča naslednje:

— Vsi katoliški duhovniki v Mehiki, ki morajo biti po obstoječih postavah mehiški državljani, naj bodo razglašeni za tujce, 33. točka ustave, ki daje predstavljati tujo državo Vatikan. Vsled tega naj se proti njim uveljavi 33. točka ustave, ki daje predsedniku pravico, da jih izžene iz dežele, ne da bi navedel, vzrok. Zvezna vlada naj spremeni vso lastnino, katero sedaj upravlja duhovščina, v tovarne, šole in druge družabne ustanove.

Država Vera Cruz je pod guvernerjem Adalberto Tejeda pričela v zadnjih dveh letih veliko gonjo proti katoliškim duhovnikom ter je sprejela postajo, ki dovoljuje enega duhovnika za vsakih 100,000 prebivalcev, ali pa največ trinajst duhovnikov v celotni državi.

Poslanska zbornica je potrdila sprejem spomenice države Vera Cruz, ki označuje duhovnike za tujce, ker se pokoravajo Vatikanu in zatrjuje, da zadnja enciklika papeža Pija XI. hujska duhovščino proti obstoječim postavam dežele.

Vsled papežev enciklike je že bil izgnan iz Mehike nadškof in papežev nuncij Leopoldo Ruiz y Flores.

Mexico City Mehika, 10. oktobra. — Postavodaja države Jelliseo, ki je najmočnejša katoliška država v Mehiki, je sprejela resolucijo, ki omejuje enega duhovnika na 10,000 prebivalcev.

Nadškof Pascual Diaz, ki se je uklonil narodni revolucijonarni vladi, ki obstoji iz 100 poslancev in se je registriral kot 25 duhovnik v glavnem mestu, katero šteje duhovnikov je dovoljeno v Mexico City. S tem je nadomestil pomožnega škofa Maksimilijana Ruiz y Flores, brata izgnanega nadškofa Leopolda Ruiz y Flores.

NEMŠKI LETALEC JE REŠEN

Rangon, Burma, 10. oktobra. Angleški parnik Maragola je došel do kapitana Wolfganga von Gronau, ki je skušal poleteti okoli sveta, pa je njegov aeroplan padel na morje v zalivu Martaban blizu Burme. Parnik je sporočil, da bo skušal rešiti aeroplan.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President I. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za tretje leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito
podlji po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3-3878

KONFERENCA ŠTIRIH SIL

Velika Britanija je pred kratkim predlagala konference štirih sil, katera naj bi razpravljala o zahtevi Nemčije, ki hoče biti glede orožja in vojaštva enakopravna z drugimi državami.

Francija je dolgo časa premisljala, če naj se udeleži konference ali ne, slednjič se je pa vseno odzvala vabilu.

Ta korak Francije je vse precej presenetil, kajti pariška vlada ni hotela sprva ničesa slišati o teh najnovejših nemških zahtevah, še manj pa o konferenci, ki naj bi se bala z njimi.

Zavzemala je namreč stališče, da spada ta zadeva izključno le pred svet Lige narodov.

Pa tudi Nemčija se ni odzvala vabilu brez vsakega pridržka. Zastopnik nemškega zunanega ministrstva je izrečno poudaril, naj se vrše na konferenci razprave edino o zahtevi Nemčije in naj ne bo to nekaka razorožitvena konferenca, oziroma past v katero hočejo Nemčijo vjeti.

Medtem je dospel v London Norman Davis, voditelj ameriške delegacije na svetovni razorožitveni konferenci, da se bo posvetoval z angleško vlado o angleško-ameriških problemih.

Arthur Henderson, predsednik ženevske razorožitvene konference, je konferiral v Parizu s francoskim ministrskim predsednikom Herriotom.

Vse velesile bi želele, da bi bila Nemčija čim bolj oslajljena, Nemčija pa koraka neovirana svojo pot.

Kakor vedno, imajo tudi dandanes v nji militaristi poglavito besedo.

Nikdar izza ustanovitve nemške republike niso igrali vojaški voditelji v Nemčiji take vloge kot jo igrajo danes.

Nemški republikli predseduje generalni feldmaršal Paul von Hindenburg.

Načelnik politične vlade je državni kancler Franz von Papen, častnik stare nemške armade in bivši vojaški ataše v Washingtonu. Glavna opora Papenovega režima je pa general Kurt von Schleicher.

Dva oseba Schleicherjeva prijatelja zavzemata važni mesti v političnem življenju Nemčije.

Major Erich Mareks je bil imenovan za načelnika poročevalskega urada državne vlade. Kot tak prisostvuje vsem kabinetnim sejam, poroča vsak dan sproti predsedniku o dogodkih ter izdaja tudi oficijelne vladne izjave. Nemško časopisje je skoro popolnoma pod vplivom tega militarista.

Polkovnik Edwin Planck vrši službo državnega tajnika v državni pisarni.

Schleicher, Mareks in Planck so nekaki tri mušketirji nemške politike ter izvajajo mogočen vpliv na armado, ministristvo in na javnost.

Umevno je, da velesile vse to postrani gledajo ter jim je na tem dosti lažje, da preprečijo širjenje nemškega militarizma.

Ako bo konferenca štirih sil uspešna, bo pokazala bodočnost.

Iz Slovenije.

Uničena letina v škocijanski okolici.

Suša, ki je opustošila škocijansko in bučensko občino, se je vlekla od pričetka julija. Bučenska okolica je hribovita, zemlja peščena, publika. Žita ni dala mnogo več, kakor za seme, še ta majhni pridelek pa je uničila rja, vrh tega pa sta ječmen in pšenica skoro povsod snetiva, oves pa prisahel, ker je takoj za strnjo izzoril.

Najbolj so se ljudje zanašali na krompir in na koruzo, oboje je splošno zelo lepo kazalo. Krompirja pa se je oprilela neka bolezen, da je bilo stebeljve že sredi julija ponekod popolnoma suho. Kmetje so, čakajoč na dež, upali, da se bo še vse popravilo in da se bo zemlja shladila. Ker pa dežja kljub številnim procesijam ni hotela biti, so pred dobrim tednom začeli spravljati. Pri prvem kopanju so doživeli žalostno presenečenje. Krompirjevi gomolji, debeli nekateri malo bolj kakor orehi, so bili uveli in so jih povrh še prvi objedli. Le na hribovitejših njivah je malo več pridelka, kakor se je bilo posadilo. Koruzo je zadnje tedne vročina tako stisnila, da na več mestih ni niti 20% običajnega pridelka. Kmetje so jo že pred dvema tednoma pospravili pod streho, kar se je druga leta zgodilo šele ob sv. Mikaelu. Fiziola je takisto prav malo. Ajda, zadnje upanje, je uničena, v bučenski dolini malo nad 10 cm visoka, rjava in suha. Prav tako ne bo korenja in repe, ki se je delomo posušila v kali, deloma so jo bolhe pobrale. Živinska pesa je zelo rečna. Zetja bo malo, ponekod nič: glave, ki so se le zvrle, so malo bolj debele kakor jabolka. Inkarnatka, ki je bila vsejana med ajdo, se je v kali posušila. Kmeje, ki pomladi komaj čakajo, da nakosijo točno deteljo za izstradano živino, ne bodo imeli s čim krmiti. Sena je bilo manj kakor druga leta, otave pa skoro ni bilo kaj kositi. Travniki in košenice dajejo videz pogorišč. Zemlja je bila globoko razpokana in se je bati, da bo letošnja suša v kvar travnikom in košenicah še par let, ker so se korenine posušile. Celo tretja košnja nemške detelje je po njivah suha, čeprav ima zelo globoke korenine; ni za košnjo, ker je kakor dračje in je ne žre nobena živina.

Česenj, za katere dobi kmet prvi denar v letu, ni bilo nič, prav tako ne hrušk in jabolk. Lepo so kazale češnje; zaradi dolgotrajne suše pa je sad prej odpadel in sedaj niti daleko ni pričakovane pridelke. Pa še ta množica češnje ni imela nikake cene. — Brenta se je prodajala za borih 10 do 8 Din. Druga leta so se žganjari trgli za češnje po 25 do 20 Din. Orehi so bili dokaj polni, zaradi vročine pa je večji del sadja odpadel. Kar je ostalo po vejah je živno, da za prodajo ne bo veliko. Vinski pridelek je v primeri z drugimi leti malenkosten, posebno v bučenskih gorah. Že v prvem tednu maja je toča mladi zarod zelo poškodovala in odbila; v evetju pa je tri dni trajajoče deževje povzročilo, da se je grozdje osipalo. Nato pa v suši še peronospora! V nekaterih vinogradih je do 85% pridelka uničenega. Neki vinogradnik, ki ima v Gurci svoje vinograde, pridelava v srednji letini 50 do 60 hl vina, zdaj se ga pa nadeja samo okrog 5 hl. Mnogo trti se je posušilo. Kar pa bo vina, bo prvovrstna kapljica.

Čebelarji so zelo udarjeni, posebno oni, ki imajo umetne panje, ker zaradi suše odpade ajdovo točenje; v ajdi niso čebele nič nabrale, poleg tega so še staro zalogo porabile in ne bodo imele s čim prezimiti. Tudi kranjci niso dosti na boljšem, vendar imajo vsaj pomladno in kostanjevo zlago medu. Take letine ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Vsega primanjkuje. V teh težavnih časih se je tudi težko nadejati pomoči od državne oblasti. V občini Bučki je 85% takih revežev, pri katerih so se že vršile dražbe, a brezuspešno. Že dve leti se ni toliko pridelalo, kakor se porabi za najpotrebnejše. Kdor je imel kaj prihranjenega, je izdal že preteklo pomlad, glede prihodnje si pa misliti ne upa.

Dva obupanca.

Na Glineah so bili ljudje priče precej razburjivega dogodka. Pri Vojnovičevem mostu, kjer se stekata Gradaščica in Klinščica, so potegnili iz vode brezposelnega delavca Antona Gregora. Mož je star 52 let, rojen na Brezovici, pristojen na Dobrovo pri Ljubljani. Ko so ga spravili na suho, je prihitela ponj reševalna postaja in ga vsega premočenega in premraženega prepeljala v bolnico. Tu pa so ga enostavno osušili, na kar ga je prevzela v oskrbo odgonska postaja na magistratu, ki ga je naslednjega dne odpravila v domovinsko občino.

Iz občine Brezovice je tudi Frančiška Uršičeva, žena delavca tobačne tovarne, ki je obupala nad življenjem. Živeno je precej bolečina in razburjiva. Pa se je zaradi malenkosti sporekla v družini in takoj nato segla po lizolu. Mož je to opazil, ji strup odvzel in poskrbel, da so ljubljanski reševalci prepeljali ženo v bolnico, kjer bodo poskrbeli za njeno okrevanje.

V RIDGEWOODU

se odda stanovanje 5 sob s kopalnico: \$32.00 na mesec. Vprašajte: — Mrs. Kramaršič, 20-13 Himrod St., Ridgewood, N. Y. (6x 11-17)

SLOVENSKI FARMER.

48 let star, z enim otrokom, bi rad dobil za pomoč vdovo Slovenko ali Hrvatice, v starosti od 35 do 50 let pod jako ugodnimi pogoji. Pisma naj se pošiljajo: "Farmer", c/o Glas Naroda, 216 W. 18. St., New York, N. Y.

OGLASI NAJ SE Ernest Trošt, čimpreje tembolje za njega, na naslov: — Daniel Leskoshak, Box 11, Windsor, Ont., Canada. (2x 11&12)

SPORAZUM V INDIJI

Pozornost politične javnosti je danes tako zavzeta z evropskimi problemi, tako ujeta v obzorje evropskih napetosti, ki se ravno v zadnjem času stopnjuje v vznemirljivi meri, da ne more posvečati pažnje drugim dogodkom, ki se zdijo za sedaj za naše območje malo važni.

Tak dogodek, ki bi ga v drugačnih razmerah podrobneje in pravičneje ocenili tudi v Evropi, je sporazum v Indiji glede parij.

Vprašanje parij ali "nedotakljivih" je gotovo ena najhujših notranjih težav Indije, in ostane brez dvoma še dolgo ena najhujših notranjih ovir za popolni notranji prepored Indov. V zvezi je z indskimi verskimi uredbami, s kastami ki so pač najbolj široko znana po posebnosti indijskega sveta. Parije še v kaste ne spada, marveč so še pod njimi; torej najnižja, najbolj zaničevana plast prebivalstva. Bog varuj, da bi se kdo, ki pripada kastam, družil s parijami; kaj družiti, niti dotakniti se jih ne sme, ne sme hoditi po istih cestah, niti bivati v istih sobah. Skratka, ta najnižja kasta, kakor se na kratko označuje, čeprav so še manj, obsega dobesedno zares nedotakljive.

Take strašne socialne pregrade med prebivalstvom so brez dvoma izredno velika ovira modernemu narodnemu gibanju. Po pravici so zlasti levo orientirani Evropejci občutili indijski nacionalizem, da se briga samo za kaste, odnosno za zgornje kaste, ne pa za parije, ki jih je v Indiji še nad 60 milijonov, torej ne veliko manj kot muslimanov. Da, usoda parij bi se morda pod vlado indijskega nacionalizma v primeri z današnjo še poslabšala; kajti pod angleškim pritiskom so se začele razmere vsaj tu in tam izboljševati. In nekaj časa se je celo napredovalo, da namerava angli politika prijeti sistematično podpirati parije ter jih nekako napovedati zoper indijski nacionalizem, kar bi bila seveda samo nova oblika starega pravila: divide et impera. Pod vplivom moderne dobe so se parije pričeli tudi sami gibati in staviti svoje zahteve: ravno iz parijskih vrst samih so se čuli že prav trdi glasovi zoper indijski nacionalizem. Seveda pa v političnem svetu tako siromašna in zapostavljena, nezavedna in neorganizirana plast kot so parije, ne pomeni mnogo kljub ogromnemu številu.

Gandhi se je postil zato, da bi dosegel pravice za "nedotakljive", zlasti pa zanje politično zastopstvo pri volitvah. Na videz ali vsaj na prvi pogled je bilo to naperjeno zoper britsko vlado, ki še vedno izdeluje astavo za Indijo. Toda v Londonu so že poprej postavili v načet volilno pravico za parie. V kakšnem razmerju in v kakšni obliki naj jih dobijo, to pa je še stvar bodočnosti in, kakor se more iz zgornjih navedb razvideti na prvi pogled, zelo kočljiva.

ljivo vprašanje. Zato je tudi razdanes tako zavzeta z evropskimi problemi, tako ujeta v obzorje evropskih napetosti, ki se ravno v zadnjem času stopnjuje v vznemirljivi meri, da ne more posvečati pažnje drugim dogodkom, ki se zdijo za sedaj za naše območje malo važni.

Toda poglaviti faktor, ki se je zoper njega obračal Gandhijev post, ni bila britska vlada, marveč konservativni krogi v indijskem taboru samem. Tu se je pojavil močan odpor zoper zastopstvo nedotakljivih. Nihče se mu ne more čuditi, saj gre za tisočletne socialne in verske nazore, za tradicijo, ki je tako vkorenjena, da je ne more prodreti nekaj let nacionalistične propagande. Ta odpor je ogrožal tudi uspehe nacionalizma in zato je smatral Gandhi za najvažnejšo potrebo, da ga izpodbije. Pod pritiskom strahu za njegovo življenje so končno konservativni Indijci popustili in pristali na sporazum v korist političnih pravice parij. Šele nato so imeli Britanci priliko, dati svojo pritrditve.

Smelo bi se reči, da se je s tem sporazumom napravil zelo velik, naravnost ogromen korak v smeri demokratizacije Indije. Lahko bi morda imenovali tudi epohalen dogodek, toda zdi se, da je na mestu previdnost. Prvič se je dosegel sporazum šele v glavnih obrisih in drugič je zadeva za "nedotakljivimi" tako zapleteno in težavna vprašanje, da bo brez dvoma še mnogo reakcije in obilo odpora, preden se bo sporazum in zadovoljivo realiziral. Ali eno stoji trdno, začetek je storjen, najtežavnejši del je opravljen.

26 RIBICEV UTONILO

Lizbona, Portugalska, 9. oktobra. — Tekom težkega viharja ob groenlandski obali je utonilo šestindvajset portugalskih ribičev.

POZIV

NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bom priporočili vstaviti nadaljnjo pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

Peter Zgaga

KONJSKO MESO.

Večkrat sem že čul, da je konjsko meso izredno dobrega okusa. Malo na sladko potegne, sicer da je pa tako ko prašičevo. Baš zadnjič sem govoril z rojakom, ki je preстал vse grozote svetovne vojne in ga ni mogel prehladiti.

— Oh, dokler je bilo konjskega mesa, se mi je zdelo, da sem v nebesih. Tudi mačke so nam šle v slast, edinole pasjemu mesu se nisem mogel privaditi.

Pri tem sem se spomnil dogodivščine iz moje rane mladosti, ko smo živeli kot ptice pod nebom in se podili kakor razbrzdana žrebeta. Sama prečnost nas je bila, sama neukročena porednost.

Jaz, Zorko in Blaž. Pred petindvajsetimi leti.

Zorko je sedaj v Ljubljani in je menda najboljši muzik, kar jih prejemo Jugoslavija in še par sedanjih dežela. Kje je Blaž, ne vem. Pred enindvajsetimi leti sem ga zadnjič videl. Originalen fant, da mu ga ni bilo para. Iz za onega časa nisem več slišal o njem. Haje je bil v vojni, iz katere se ni več vrnil. Na laški fronti so ga pogrešili. Bog se usmili Lah, ki je prišel v Blažev roke...

Vedno smo bili skupaj. Štirindvajset ur vsak dan. Spali nismo dosti. No, saj ni bilo časa, kdo bi pa vragolije počel?

Jaz sem bil najmlajši v trojici. Zorko in Blaž sta imela poglavito besedo. V njima so bili neizpuni zakladi skoro kriminalne porednosti.

V mojem rojstnem kraju je bilo dvaintrideset oštarij, ki so vse še precej dobro uspevale. Na cerkljansko stran je bila zadnja Renkoveva, preko vode je bil pa šintar. Renkovec najbližji so sed.

Renkovec je bil molčec, oduren človek, toda točil je dobro pijačo, in v nobeni idrijski oštariji nisi dobil tako dobrega guala kakor pri njem.

Zavist je pa huda go-podinja, in tako se je, sam ne vem odkod razširila govorica, da Renkovec gulaž ni delan po vseh pravilih in postavah. Pet idrijskih mesarjev je nekoč pri Stefanu vinu ugotovilo, da ni Renkovec kupil od njih že pol leta nobenega mesa. Seveda ga ni kupil od njih, ker ga je kupoval v Spodnji Idriji, ali kakor smo rekli, pri Fari.

Beseda je dala besedo, slednje so pritegnili še šintarja vmes, pa se je raznesla govorica, da na "konjskem britofu" pri šintarju onostran vode ni toliko grobov kot bi jih moralo biti.

Toda gulaž je bil izbozen. Menda ne znajo niti na Madžarskem takega kuhati kakor so ga znale skuhati Renkoveve kuharice. Ob sobotah in nedeljah, pa tudi med tednom so bili ogromni lonci kma-lu izpraznjeni.

Toda zavist ni počivala. Oštirji so vcepili v ljudi prepričanje, da kuha Renkovec gulaž iz konjskega mesa in da mu potrebni material šintar dobavlja.

Renkovec je tožil. Kuharice so pričale, da kuhajo gulaž iz govedine in šintar je prisegel, da ni še nikdar prinesel v Renkovevo kuhinjo niti kile konjskega mesa. Pa tudi komisija je prišla pokusit, in ji je šel gulaž tako v slast, da so bili od Renkovevega vina vsi komisarji pijani.

Zorko in Blaž sta pa menda zastopala državno pravdnštvo, kajti, ko smo leto pozneje jedli gulaž pri Renkovcu, se je Blaž pomembno režal.

Nihče ni opazil, kdaj je potegnil iz žepa črnkast zaokrožen predmet in ga spustil v gosto omako na krožniku. Nato je vzel vilice, malo pobrskal in dvignil iz gulaža konjsko podkeč.

Strašno se nam je začelo muditi. Še danes ne vem, če smo ali ali če smo bili vrženi na cesto.

Kot mi poročajo iz starega kraja, imajo pri Renkovcu še vedno dobro pijačo, toda če vprašate za jed, ti povedo, da nimajo drugega kot mehko in trdo kuhana jajca.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 4.—	Lir 100	\$ 5.75
Din 300	\$ 5.85	Lir 200	\$11.40
Din 400	\$ 7.50	Lir 300	\$16.60
Din 500	\$ 9.—	Lir 400	\$22.—
Din 1000	\$17.50	Lir 500	\$27.—
Din 5000	\$85.—	Lir 1000	\$52.75

Se upoštevajo veliki zneski kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v irah dovoljujemo se bolj pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 6.70
" " " 10.00 " "	\$10.00
" " " 15.00 " "	\$15.00
" " " 20.00 " "	\$20.00
" " " 30.00 " "	\$30.00
" " " 40.00 " "	\$40.00
" " " 50.00 " "	\$50.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Največ obsega izvršujemo po CABLE LETTER za priporočene št.
METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Ste namenjeni v Evropo?

Kdorkoli želi potovati letos v domovino, za stalno, ali le na začasni obisk svojcev, naj vsakakor piše po naša navodila za potovanje in prepričal se bo, da bo za mal denar udeležno in hitro potoval. Pošljemo jih vsakomur brezplačno.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

E. ZOLLERDER.

PLAVA KROGLICA

Vsako sredo, smo se zbirali pri dr. Francotte, kvartali, se pogovarjali o znanosti in včasih pripovedovali tako dolgo in trdovratno, kakor nikoli poprej. To je bilo že ob 11.32 min. ponoči, ko sem hotel iti spat. Vzel sem slušalo, a neki naglas mi je narekoval, naj ga ne dvignem k ušesu. Zvonice je ohmudnil.

— Ali še spite? ali še vedno spite? — Neki visok glas je obupno zategnjen, ponavljal vedno isto vprašanje. Ne vem, zakaj nisem odgovoril. Zdelo se mi je, da moram tako storiti. — Ali še niste vstali? — se je zopet zadiselo iz aparata. V tem hipu je na moje največje začudenje zletel iz slušala droben, kovinski, plav predmet, lesketajoča se kroglica v velikosti navadne bučke, in se skotalil po preprogi. Glas je telefonu je tenko, razločno nadaljeval:

— Avto prikačite pred vašo hišo. Imate samo pet minut časa. Morate takoj na pot. Vzemite plavo kroglico. Izročite jo soferju. Ne smete mu staviti nobenega vprašanja. Zadeva je preveč resna, velja življenju in smrti. Prepoveda na živiceleja. Zločinska živiceleja.

Glas v telefonu je nenadno ohmudnil.

Zagledal sem v ogledalu svoj obraz in se zdrznil. Obi so bile si roko odprte od groze, in ustnice so neslišno šepetale. — Viviceleja. Se pet minut... pet minut...

Nestežljivo ugriznil je preleto moje mozgane med tem, ko sem se pri pogledu, da bi pobral plavo kroglico na tleh. A se ni ravnala in se mi je zdelo celo nekam mehka. Na čuden način sem se popolnoma pomiril, ko sem to ugotovil. Šele s kroglico v roki sem prišel mirno in jasno misliti, kaj vse moram storiti.

Pet minut pozneje sem bil že ob ležen. Vtaknil sem električno svetiljico v levi in samokres v desni žep širokega športnega povrtnika in zapustil stanovanje. Kroglico sem držal v roki. Pred hišo sem obstal. Tema je bilo kakor v rogu. Moja vira je stala na robu mesta, in se je dvigal takoj za njo z gozdom poraslen klanec sredi mestnega parka. A snop rezke luči je nenadno razpršil temo. Zagledal sem krasen avtomobil, poleg katerega je stajal bled sofer. Pokazal sem mu kroglico, in mi je prikimal.

— Le noter, prosim. Treba bo hiteti. Ali ste vzeli samokres? Ali imate šest strel? —

Pritrdil sem.

— Kmalu jih boste potrebovali. Pot pelje okoli malega jezera. Seveda moram vrniti luči.

— A zakaj? Katera pot ob jezera je to? Ne poznam nobenega jezera v bližini.

Sofer ni odgovoril. Čim sem vstopil, je že sprožil motor. Ko sem se ozrl, sem zagledal na sedežu nekaj belega. To je bilo pisano. Odprl sem ga, prižgal žepno svetiljico in pritisnil te le besede: — Rešite nas! Morate biti zelo previdni! Noč je temna. To je naša edina upanja.

Pelagamo čez v znesku 10.000 funtov kot plačilo za vaše življenje.

10.000 funtov! Ti neznanec si drago cenili moje življenje! A kaj je pomenila ta neumna šala?

Med tem je sofer nenadno zaspenal, ne da bi se ozrl: — Kaj počnete? Ugasnite vendar luč, če vam je življenje drago! Kmalu bova na cilju. Ali že vidite jezero?

Res, prej sem začutil kakor zagledal črno vodno gladino, ker sem zaslišal enakomerno pljuskanje valov. Samo včasih se je to slišalo za spoznanje razmaknula, in so žvrgole nadvodo npe sinjaste sence.

Avtomobil je nenadno obstal sredi iste nepredirne noči. Sofer je odprl vrata.

— Istopite, — je rekel hripavo. — Saj mi vendar morate povedati, kaj naj tu počnem?

— To boste zvedeli prav kmalu, točno opolnoči. Vse je itak odvisno samo od vaše spretnosti. Mar niste avto prikačile v Scotland Yarda? A jaz moram takoj hujati. Zbogom.

Ohrnil je avto in takoj izginil, kakor da bi se pogreznil v zemljo. Stegnili sem v temi roko in zdelo se mi je, da me opazuje tisoče nevidnih, sovražnih oči. Nisem vedel, kod in kam. To je bilo prav naporno. A napel sem vse moči, da ne bi zaklical in ostal nepremičen.

Ali ne bi bilo preveč neprevidno prižgati svetiljico in pogledati, koliko je ura? Ali ne bi kazalo odkrakati naprej? Ta vprašanja so me mučila vedno bolj. A nenadno sem nekaj opazil.

V daljavi kakih 30 metrov sem razločil svetiljico niske hiše. Stala je sredi parka. Okna v pritličju so nenadno zažarela v električni luči. Rahla svetloba je dvignila skozi debela, pričačila iz mrake sence gmotvoja in tropskih palm. Notri so morali biti ljudje, ker so se premikale onstran oken neke nejasne sence. Če so mi telefonirali iz tega skrivnostnega poslopja, je morala biti vsa zadeva več ali manj resnična! Polagoma sem se pomiril in sklenil, da na noben način ne snem pedale razburjenim živcem ter begnitjedomov. Izkoristil sem vsake kritje in se počasi približal hiši. Moje noge so neslišno drsele po travi. Z desnice sem otipaval pripravljeni samokres. "Šest nabojev! Šest nabojev!" sem venomer mislil. "Kaj pomeni to? Zakaj jih mora biti prav šest?" Ali so se polastili vile neki norei ali pa jaz?

Dr. Francotte je nenadoma ohmudnil. Vsi skupaj smo ga pričeli prositi, da bi nadaljeval zanimivo povest.

— Takoj, takoj, — je odgovoril. — Saj nadaljujem. V istem trenutku, ko me je prišla neka neumnost, je roka za vrat, sem se nepričakovano zbudil...

V sobi je zavladal dokaj mučen molk. Vsi navzoči so bili nedvomno nekoliko užaljeni, da jih je gospodar tako potegnil.

— Le mirno kri, gospoda! Le malo potrpite! Moja povest še ni končana, temveč se bo zdaj šele pričela!

— Kaj? — je zadonelo od vseh strani.

— Da, zbudil sem se v svoji postelji, kakor sem vam pravkar povedal. V sobi je bilo že dokaj svetlo. Sluga je stal poleg postelje in me vlekel za rokav. — Gospod doktor! K telefonu vas kličejo. Stvar je nujna. Ali ne čujete?

Res je zvonil telefon kakor blazen.

— Telefon se je oglašil že tretjič, — je odgovoril sluga. — Prijel sem lestence, ker sem mislil, da vas bo luč najprej predramila. Zbudil sem se vas poten, popol-

nom onemogel. Ura je kazala točno 11.34. To me je začudilo, ker sem vedel, da sem bil dve minuti poprej ob 11.32 odrinil na moje pomočno vožnjo. Zopet sem stopil v pisani k telefonu, zopet opazil svoj obraz v ogledalu in kakor prvič dvignil slušalo. Ista plava kroglica je iz cevi zletela na tla. Hripav glas je govoril iz telefona.

— Ali ste že vstali, gospod doktor? — tretjič vas kliče. Pohitite, prosim, gospod doktor. Nadzornik French vodi obleganje. Zločinci nam ne bodo ušli novej. Odrinili bomo takoj v smeri proti jezeru. Sestali se bomo v bližini vile. Avto bo čakal na vas v petih minutah. Brez vas ne bomo pričeli. — To je bil glas ravnatelja Georgyja.

In potem se je ponovilo vse, kar sem sanjal poprej. Nikar ne mislite, da je to samo potegavščina. Pri pomeniti moram, da sem bil v tem času zaposlen z neko posebno zadevo. Tolpa brezvestnih zločincev je ugrabila več mladih dam iz najboljših krogov. Pisana obupanih jenie, ki so zahtevale večje denarje zneske, so kazala na navadno izsiljevanje, a mislil sem, da se po službenju razbojnikov ne more vladnih groženj. Vsi smo delali noč in dan. Po pravici povedano, malkadaj sem mogel spati. Nadzornik French je naposled ugotovil skrivališče tolpe.

— No, in kaj je bilo s kroglico? — s plavo kroglico?

— Takoj, takoj! To je najboljša čudna podrobnost. Ta večer me je obiskala, preden sem šel spat, moja sestra s sinčkom. Mali Mike je pri meni vedno dobival sladkore. Moral je izkoristiti trenutek, zmeškal plavi stanjal in vraknil kroglico v telefon. Padla je odtoč, ko sem snel slušalo...

V avtomobilu sem res našel kratko službenjo poročilo ravnatelja Georgyja. Seveda so bile moje sanje dokaj zmedene, a v občutju vilo. Park, lega hiše in avto — vse je odgovarjalo resnici. Naposled smo res zaprli šest izsiljevalcev. Grozilo se ugrabljenim igralcem in hčerkam bogatih staršev, da jim bodo na kirurški mizi razmesarili obraze, če ne bodo pristale na odkupnino. Seveda je bilo vse skupaj samo grožnja, in ko se ujetince samopopotrebnem prestrašile. A prisegam vam, da nikoli poprej nisem ničesar slišal o operacijski mizi v vili.

Odkod neki vse to? Večtedenska živčna napetost je morala poostrižiti moje duševno delovanje, ki je postalo skoro preroko. Zato sem razločno sanjal o podrobnostih, ki sem jih doživel šele eno uro pozneje. Sanje so se morale pričeti v trenutku, ko je prvič zapel telefonski zvonček. Vsa pošastna zgodba je trajala samo dve minuti. To je seveda jako malo za dogodke, ki se potem trajali vso noč do svitanja.

Tako je zaključil doktor Francotte, ravnatelj v Scotland Yardu svojo zgodbo, in se ni upal ničesar nas dvomiti, da nam ni povedal samo popolne, gole resnice.

Andrej Kobal, New York, N. Y.

AMERIŠKE POLITIČNE STRANKE

(Nadaljevanje)

STRANKI NARODNIH REPUBLIKANČEV IN DEMOKRATOV

Med dobo, ko so bili na krmilu Jeffersonovi nasledniki, je prišlo v Ameriki do velikih gospodarskih sprememb. Na severozahodu so se razvijali teritoriji in vstopali kot nove države v Unijo. Na jugu se je isto predurila bombažna industrija: vpeljanje preslice je povzročilo razmah tleh industrije, da je kmalu bilo potrebno razvijati vedno novo ozemlje. Zemlja se je lahko dobila in to je povzročilo, da so se teritoriji hitro obljubili. Leta 1803 je pristopila v Unijo država Ohio, leta 1812 Louisiana, leta 1816 Indiana, leta 1818 Illinois, leta 1819 Alabama, leta 1821 Missouri itd. Pijonirji na zapadu so bili družba svoje vrste, svobodni ljudje, ne ravno olikani, vendar pa neodvisni. Razvili so svoje politične nazore, ki so bili precej drugačni od političnega mišljenja vzhodnih trgovcev ali južnih plantažnikov.

Vlada se je tem pijonirjem na zapadu zdelo kot nekaj čisto enostavnega. Vsakdo je bil dober za vse: za šerifa, okrajnega klerika, nadzornika, državnega upravitelja ali guvernerja. Smatrali so torej, da so vladne dolžnosti lahke in da službe ne pomenijo veliko več kot dobre plače. Zato se je tu razvil tudi običaj hitrega menjanja vladnih uradnikov.

Farmerji na zapadu so kot začetniki bili v veliki meri odvisni od vzhodnih finančnikov. Vsi so bili zadolženi in vse so trli dolgotrajni, radi katerih so morali plačevati mnoge obresti vzhodnim bankirjem. Ko so bili časi najhujši, je farmerjem po novih državah šlo slabo, ko so bili časi slabi, pa je bil njih položaj naravnost obupen. Ker so bili vedno v stiski za denar, so zagovarjali obilno tiskanje denarja, in sicer da tiskajo denar države.

Na jugu se je spremenil položaj sužnjev. Bombaž je predstavljal nekako veleindustrijo. Vedno več razvijalo se je bilo treba. Razreda plantažnikov pa se je polastila želja za hitrim obogatitjem. Pa starem sistemu so bili sužnjem kot nekaki pokrovitelji, beli so s črnimi delali na istih njivah. Radi tega suženstvo ni bilo nikako pereče vprašanje. Toda sedaj so zamoreli začeli obdelovati njive v skupinah, nekakih združenj, stavljeni so bili na najnižje stališče brezpravnih sužnjev. Upoštevalo se je samo to, koliko dobička ima od njih plantažnik. Suženstvo je postalo kot nekaka družabna ustanova, od katere je seveda jako malo za dogodke, ki se potem trajali vso noč do svitanja.

Tako je zaključil doktor Francotte, ravnatelj v Scotland Yardu svojo zgodbo, in se ni upal ničesar nas dvomiti, da nam ni povedal samo popolne, gole resnice.

Druga sprememba se opazi v industriji. Prišlo je do ogromnega razmaha. V tisočih se prilagajali mehaniki z Angleškega, kjer je industrija revolucija že prej preoblikovala vse družbeno življenje.

Fulton je spustil svoj prvi parnik po Hudsonu leta 1807. Rasti industrije je sledilo vedno večje naseljevanje. Mesta so rasla. Od leta 1800 do 1820 je prebivalstvo mesta New Yorka naraslo od 60.000 do 123.700. V Bostonu se je prebivalstvo tudi podvojilo.

Priseljniki so bili sprva izključeni od glasovanja pri volitvah, ker niso ničesar povedovali. Toda splošna volilna pravica je kmalu prodrla.

Stranke leta 1829, kakor že omenjeno, ni bilo, razmere pa so bile čisto drugačne kot v dneh Washingtona. Ko so se interesi ljudstva tako križali, je moralo priti do strank. Leta 1828 je nastopil Andrew Jackson kot vodja levega krila v kongresu, zastopnik farmerjev na zapadu, sužnjedrevec na jugu in delavskih razredov na vzhodu. Uspeh je, ker je bil sam pijonir iz države Tennessee ter ljubljene, ker je premagal Angleže v bitki pri New Orleansu. On je zagovarjal ljudske pravice in bil izbran za predsednika z veliko večino glasov. Kot upravnik v Beli hiši se je čisto znožil nad kongresom. Izčistil je iz vlade aristokratsko uradništvo in porazdelil vladne službe med svoje prijatelje in pristaše. Uničil je tudi United States banko, katere je bila trdnjava finančnih interesov. Tekom dvojne dobe njegovega predsedništvovanja je njegova stranka dobila ime demokratov, katero ima še danes.

Proti demokratom ali levici v kongresu se je postavila desnica, to so bili zastopniki industrijaleev in bankirjev. Bili so proti tiskanju nekritega papirnega denarja in za United States banko.

Ta vprašanja so bila podlaga novemu političnemu boju. P o d Jacksonom so se reševala tako, kakor je bilo po godu južnim demokratom. Tudi carine so se znižale, niso pa bile popolnoma odpravljene, ker bi drugače morali zopet vpeljati direktne davke, kar bi ne bilo po volji farmerjem in plantažnikom.

Federalisti so se bahali, da imajo v svojih vrstah bogate in visoko rojene člane, dočim se je Jackson postavil kot prvoborilec preproste ljudstva, farmerjev, industrijalskih delavcev v boju proti bogatašem in mogotcem. Kot Jefferson je tudi Jackson gledal na zvezna sodišča zelo nezaprano, ki je odpravil U. S. banko, je vzhodno sodišče izreкло, da je bila banka ustavna ter da po zakonodaji tudi za naprej poslovari. Toda to razsodbo zveznega sodišča je Jackson enostavno prezel. "Če tu popustimo," je dejal, "bodo začeli revali še več." Nalog sodišča torej ni upošteval in ko je nekdanji vrhovni zvezni sodnik John Marshall razsodil o nekem vprašanju, je Jackson dejal: "Marshall je dal kazensko, zdaj naj jo pa sluša izsiljevalci."

Tako je bil Jackson zelo mogoten predsednik v Washingtonu. Vsega je upošteval kot vladarja. Toda ravno tej njegovi samoblastnosti se je rodil odpor. Upravičeno so se bankirji in razni denarniki, mogoteci bali, da bo slabo vplivala odprava U. S. banke in pa tiskanje denarja po državah. Dežela je bila naenkrat poplavljenjena s pajonim denarjem. Še na jugu so Jacksona napadli radi tega. Tako je prišlo do dobro organiziranega odpora vzhodnih trgovcev in industrijaleev. Pridružili so se jim razni razočarani iskaleci služb in tisti, ki so pod Jacksonovim pritiskom službe izgubili. Na zapadu je rasteel odpor, ker vlada ni hotela izboljšati cest, graditi pristanišč in kanalov, ki bi deželo dvignili. Odpor je rasteel in Jackson se je zameril velikim masam ljudi, ki se se znašli v novi stranki, kateri so dodeli ime Narodni republikanci. Imenovali so že leta 1831 kot predsedniškega kandidata svojega zagovornika Henry Clayja iz Kentuckyja, ki je bil najhujši sovražnik Jacksona. Umljivo je, da je tova stranka zahtevala vse ravno obratno od tega, kar je vzdrževal Jackson. Zahtevala je carine za protekajočo industrijo, vrhovno oblast zveznega sodišča, bolj konservativen senat v zvezi vladni itd.

Toda Narodni republikanci so pogoreli pri prvih volitvah. Leta 1834 so združili še več sil pod novim imenom Whigs, ki v angleški politiki pomeni stranko odpora proti oblasti najvišjega upravitelja države. Pod tem imenom so ap-

trali na vse ljudstvo, naj se dvigne proti Jacksonu.

Whigs so obstajali do leta 1856, ter so se udeležili s kandidati pri vsakih volitvah. Toda imeli so vsega le dva predsednika. Leta 1849 so izvolili za predsednika Williama H. Harrisona, ki se je odlikoval kot vojskav, in leta 1818 pa generala Taylorja. Stranka s tem dvoma predsednikoma ni bila uspešna. Dežela je bila še vedno po večini poljedelska in generala, kateri je stranka postavila na predsedniško mesto, nista razumela ljudskih potreb.

(Nadaljevanje sledi.)

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizade, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

trali na vse ljudstvo, naj se dvigne proti Jacksonu.

Whigs so obstajali do leta 1856, ter so se udeležili s kandidati pri vsakih volitvah. Toda imeli so vsega le dva predsednika. Leta 1849 so izvolili za predsednika Williama H. Harrisona, ki se je odlikoval kot vojskav, in leta 1818 pa generala Taylorja. Stranka s tem dvoma predsednikoma ni bila uspešna. Dežela je bila še vedno po večini poljedelska in generala, kateri je stranka postavila na predsedniško mesto, nista razumela ljudskih potreb.

(Nadaljevanje sledi.)

NASI V AMERIKI

V Springfield, Ill. je bil dobro znani rojak Frank Selak v noči dne 3. oktobra ob pol 11. zvečer ugrabljen, ko se je vračal domov. Ugrabila sta ga dva neznana moška z njegovim avtom vred. Stopila sta predenj in mu velela, naj jih pelje nekam, česar Frank ni hotel, na kar mu je eden potisnil samokres pod rebra. Seveda se je moral Frank takoj udati.

Vozili so vso noč — od Springfielda do Decatura, Ill. Frank ni poznal tistih potov, in njegov avto, ki ima prostora le za dve osebi, je nosil tri. Frank ju je skušal po strani pogledati parkirati, pa mu je oni, ki je imel samokres, zabranil ter mu ukazal, naj pazi kot vozi. Lopova sta kupila gazolin, kar Frank je imel pri sebi komaj za en galon. Med tem prizerom pa sta Franka poslala v stran, da ju ni videl.

Ko so tako prihajali v Decatur, sta mu velela, naj kar lepo obrne nazaj proti Springfieldu in naj bo previden. Sklenil je, da od sedaj naprej bo šel vedno zgodaj spat.

Iz Stephan, Minn., kjer se nahaja najstarejša slovenska farmarska naselbina, poročajo, da tam ponujajo prekupci borih 15 centov za 100 funtov krompirja. Za jajca se tam plačuje 6 centov ducat, mleko pa s sploh cene nima. Krave so po \$10.00.

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI IN ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnenimi pregljbi 7.50

Pokrajni ročni zemljevidi:

Dravsko Banovina 30

Slovensko Gorice, dravsko planjsko polje 30

Ljubljanske in mariborske okrajne pokrajine 30

Pohorje, Karjak 30

Čoljska kotlina, Spodnje slovensko pomurje 30

Prekmurje in Međimurje 30

Canada 40

Združenih držav, veliki 40

Mali 15

Nova Evropa 40

Zemljevidi:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — Virginia, Ohio, New York — vsaki po 40

Narodilom je priložen denar, bodisi v gotovini, Money Order ali potne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, poštomandirajte pislo.

Knjige pošljamo poštne prosto

"G" AS NARODA

216 W. 18 Street

New York

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

26

(Nadaljevanje.)

Lepo je! Solnčni zrak, jezero tako mirno, ljudje tako veseli! Z veseljem gresta proti vrtu na vrt. Tedaj pa: — Pet dinarjev vstop za osebo! Velik vojaški koncert, otroci polovico! — je klical mož pri vrtu ter jim pomoli pod nos program.

Nehote se umakneta. Mina zardi, toda Artur se naglo zave. — O, hvala, že vidim. Zdaj še ne. Tukaj zunaj moram še počakati svojega prijatelja. — Pojdi, mu greva nasproti.

Mino odpelje od vrat vrta.

Hoče se ji jokati. Celo dopoldne se je preganjala sem in tja. Najmanj osemkrat je šla po stopnicah doli in zopet nazaj. Opoldansko solnce jo je skupno s kuhinjsko vročino skoraj speklo. Zdaj je bila trudna in žejna O, samo da bi sedla in odpočila noge, ki so bile razgrete v nedeljskih čevljih.

Težko se naslanja na njegovo roko.

— Prekleta! — mrmra sam s seboj. — Vedno denar, ta nesrečni denar. Vse bi mogel zbiti!

Mina se počuti krivo — zakaj je poslala ves denar?

Počasi, ne da bi govorila, hodita dalje. Nevede sta iskala samoto.

Invalid s harmoniko in stara ženica s češpljami in prestami ki sta sedela ob poti, ki je vodila v goščavo, sta bila zadnja človeka.

Hodita skozi grmovje in zdaj je bilo steze konec. Obširna, tiha, razsvetljena polja.

Mino mine zadrega. Z veseljem vzklikom skoči k njeni; tu je svetel mlak in mačje tačice. Z obema rokama trga in se smeje iz dna duše. Tukaj bi ostala!

Nejevoljen sede poleg nje, toda kmalu mu je postala prijetno. Daleč iztegne noge, položi glavo v njeno naročje in gleda na modro, jasno nebo.

Od daleč se oglašajo harmonika in zadržano so celo prihajali glasovi vojaške godbe. Napenjata ušesa; vso godbo sta sedaj imela zastoj.

Prijetna utrujenost se ju prime. Tako prijetno diši po zemlji, po krompirju, po napol posušeni travi. Murno cvrči, še drugi, to je bil koncert. In zdaj se oglašijo tudi žabe v bližnjem potoku.

Drugače pa tišina, mir, samota, nedeljski mir polja.

Vedno udobnejše se Artur stiska k Mini; obraz si zakrije z njenim krilom; solnce ga je slepilo. Obe roki ima oklenjeni okoli njenega pasu.

Sliši ga enakomerno dihati in ne upa se niti ganiti. Odpre solnčnik, da ga ne bi motili solnčni žarki. Trudna zaspanost se prime tudi nje, nežna megla se razpne pred očmi in ni vedela, da ji je solnčnik padel iz roke.

Oba zaspiata. —

Lahna sapica zbudi Mino. Ali je mogoče, da sta že tako dolgo sedela? Mehka svetloba je prišla mesto solnčnega sijaja. Lepe so bile požete njive, le je bil še krompir in pečena pota.

Minine oči se osolizijo; misli na dom. In vendar sedaj ne bi mogla več biti tam, niti za vse na svetu, kajti — smeje se in vzdihne ter nežno pogladi namazane Arturjeve lase.

Artur se zbudi.

Šele sedaj, ko je hotela vstati, opazi, da ji je hrbet postal trd in noge so ji mravljinčaste. Glasno zakliče: — Noge so mi zaspale.

Artur jo drgne okoli členkov in v šali jo včepi pod kolenom; Mina sramežljivo potisne obleko navzdol in skoči na noge.

Na travi poleg njiju so venele vtrgane cvetlice.

Roko v roki gresta zopet dalje. Tenki mrak ju ogrne z nežno tančico.

Nekaj nežnega kot dih prileti z večernim vetrom in se vkrade v sree.

Tam iz parka prihajajo glasovi godbe. Mina se nasloni na Arturja in posluša.

Artur jo tesneje pritisne k sebi in jo poljubi tako strastno, da ji je zbijе klobuk z glave. Kar ne more je izpustiti.

— Daj mi poljub, — ječla Artur, — daj mi poljub! Še enega.

Dovolila mu je; saj ni več imela svoje volje. Vedno godba iz parka in duh s polja, ki ji je omamil um in je bila vesela kot otrok na domači trati.

Mina se smeje. Artur se smeje. Drveč eden za drugim, tečeta ob cesti.

Bila sta zopet na gozdni poti. Stare ženice ni bilo več. Star mož z esno nogo in s harmoniko je še bil na mestu. Toda ni več igral harmonike. Trudno je povesil glavo na prsi in je čakal svojega ženo, svojega otroka ali pa koga drugega, ki bi ga peljal domov.

Naglih korakov hitita Mina in Artur mimo njega. Mina pa nenkrat postane in reče:

— Artur, daj mi vendar kaj!

IngArtur izvleče iz žepa pet dinarjev, katere je namenil za nakuparja in jih da Mini, ki jih položi na harmoniko pohabljenca.

Tako lahko se Mina v svojem življenju še ni ločila od denarja, rada bi bila dala še več. Nenadoma jo je prišlo sočutje za tujega človeka.

Ponosno korakata po parku ob jezeru; kot kresnice se svetijo svetilke po temnem parku. Cesta je postala že zelo živahna. Trajti ljudje so se že vračali proti domu. Trudno so hodili stariši z otroci. Mladi pari, ki so plesali, pa so šele sedaj prav začeli.

Oba se izogibljeta množice. Drže se za roke, hodita za drugimi, ali pa stopata vstran med kupi peska in kamenja. Včasih postaneta in se spogledata. Rada bi se objela, toda Mino je bilo sram — preveč oči je bilo! Vedno in vedno se mu brani.

In tako Artur samo stiska njeno roko in njen pas. Njuna obraza žarita. Zrak je bil soparen in je nosil na svojih perutih izgubljeni vonj z daljnih vrtov. Dolgo že ni deževalo, zemlja je bila trda in suha so bila grla. Njune ustnice so gorele.

Ob potu stopita v majhno restavracijo. Ni bilo nobene zabave, nobene godbe. Nocoj pa je bil tihi vrt kot nalašč za nju. Sedeta v najtemnejši kot ter se stisneta, kolikor mogoče skupaj. Njegova desnica počiva na njeni rami, njegovo levico pa drži Mina z obema rokama pod mizo.

Pivo sta že popila. Prihajali so novi gostje, cela reka ljudi, ki so se vračali domov, se je zila na vrt in vse mize so bile kmalu zasjede. Natakhar ježno pogleduje par v temnem kotu, ker sta sedela kot pribita in nista skoro ničesar naročila. — Lepa gosta! Niti napitnine nista dala! — mrmra sam pri sebi natakhar. Nalašč se vrti okoli njiju, slednjic pa odkaže prostor drugemu paru.

In tedaj naglo odideta.

— Kako dolgo smeš ostati zunaj? — reče tiho Artur, ko pride ta z vrta in stojita pod črnimi drevesi drevoreda.

— Imam ključ — do polnoči.

Zdaj pa še ni bilo deset.

(Zastopnik offt)

"Narava v Surovosti" je redkokdaj MILA

S CLIVE V INDIJI

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal znani umetnik Karl Godwin ... navdahnjen od krevca in junaškega napada, ki ga je vprizoril Clive s pešico pristave na dirje tolpe kroločnih domaćinov, v razmerju 20 proti 1, v bitki pri Plassey — kjer je bilo rojstvo angleškega indijskega cesarstva — kot je opisano v slavni Henty — jeri knjigi, "With Clive in India".

—in surov tobak nima mesta v cigaretah

Tega ni v Luckies
... najmilejši cigareti
kar ste jih kdaj kadili

Redkokdaj Mila" — zato je temu finemu tabaku po primernem staranju in miljenju dana dobrota onega Lucky Strike čistilnega procesa, ki je opisan z besedami: "It's toasted." Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, trgu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete.

"It's toasted"
Ta zavojček milih Luckies

"Ako mož napiše boljšo knjigo, ako ima boljšo pridlo ali če napravi boljšo mišnico kakor njegov oče, bo svet napravil izbojeno pot do njegovih vrat, četudi zgradi svojo hišo v gozdu."

RALPH WALDO EMERSON

Ali ne pojasni to, zakaj je črni svet sprejel in odobril Lucky Strike?

LJUDOŽRSTVO — VERSKI OBRED

Komaj 24 ur zračne poti od Berlina, Pariza in Prage žive zdaj ljudje, ki jih ni mogoče iztrebiti. V mislih imamo ljudjožrstvo v afriških krajih Librije, kjer vladajo še neznane razmere, kjer je suženstvo še zelo razširjeno in kjer primeri ljudjožrstva niso redki. Francoski raziskovalec Perrigault je potoval po Libiji in se na lastne oči prepričal, da bo ljudjožrstvo tam zelo težko iztrebiti, ker stoni na stari verski podlagi. Prizadevanje francoskih kolonialnih oblasti, iztrebiti te strahotne običaje, je skoraj zaman.

Ljudje ne gre toliko za uživanje človeškega mesa, kolikor za verski obred pri ubijanju ljudi in pripravljanju njihovih zemskih ostankov za jed. Ubijanje človeka in uživanje človeškega mesa je del verskih ceremonij. Te stare verske tradicije čuvajo in veepljajo ljudem zlasti svečeniki in mazači. Zato skušajo kolonialne oblasti priti v stik v prvi vrsti z ranečniki in svečeniki, da bi jih prepričale, da je ljudjožrstvo gnusen običaj, ki ga je treba opustiti. Toda to se jim le redko posreči.

Nekatera divja plemena izbirajo za žrtve pri verskih obredih najraje mlada dekleta, če pa teh ni, so zadovolje svečeniki tudi z dečki in mladeniči. Eno plemo se pa razlikuje od drugih s tem, da uživa samo trupela otrok, ki so umrli naravne smrti. To je plemo Senusov. To plemo pošilja k drugim plemenom svoje trgovske zastopnika, ki kupujejo težko bolne otroke, ptem pa plemo čaka, da pomro. In tudi to čakanje spada med verske obrede in je združeno s posebnimi ceremonijami, ki z njimi otroke opozarjajo, da se jim bliža smrt.

FOTOGRAFIJA NEVIDNEGA

Kakor znano, je mogoče v novejšem času fotografirati tudi v temni in sicer s pomočjo infrardečih ali toplotnih žarkov. Navadna fotografska plast je zanje neobčutljiva, in sicer toliko časa, da jo sensibilizirajo s snovjo, ki ji je ime neocianin.

Fotografiranje v temnem prostoru se vrši na ta način, da se iz luči s specialnimi sili (filtri) izločijo vsi vidni žarki, tako da morejo v prostor le nevidni infrardeči žarki. V prostoru so nameščeni tudi aparati s primerno sensibiliziranimi ploščami! Na te plošče se brez nadaljnjega snemanja potem predmeti ali osebe, ki se v temnem prostoru ne vidijo.

Za znanost je ta novi način fotografiranja zelo važen, ker se da z njim na pr. snemati drugače nevidne zvezde ali pa na spiritalističnih sejah vse dogajanje, ne da bi bilo treba prekiniti temo.

Toplotni žarki majo tudi to lastnost, da jim ozače ne postavljajo skoraj nobenih ovir. Skozi kilometrske plasti saj, megle ali dimnika prodirajo do fotografske leče in omogočajo snemanja, kakor da je zrak čist in solnčen. Ljudje v megli, vojske postojanke v oblakih umetne megle se dajo tako fotografirati. Že v svetovni vojni so infrardeče žarke uporabljali za skrivno signaliziranje. Prodrljivost teh žarkov za razne snovi je v ostalem tako velika, da je mogoče fotografirati celo pisma v zaprtih kuvertah in radirano pisavo. Tudi v boju proti vlomilecem že rabijo te vsevidne žarke kajti nič ni lažjega nego fotografirati vlomilca, ki si je utrl pot v prostor, kjer "sijejo" njemu nevidni infrardeči žarki in vplivajo na sensibilizirano ploščo v skritem fotografskem aparatu.

KOKOSOVA PALMA

Sleherni, ki je šel skozi tropične kraje, ne more pozabiti teh veličastnih, vitkih dreves, ki se pno 25 do 30 metrov v višino. Dvajset do trideset lepo zelenih listov, ki gredo v dolžino do 6 metrov, tvorijo krošnjo. Misli se, da uspeva kokosova palma najrajši na obrežnih pokrajinah srednje Amerike, tam da je namreč doma. Danes pa je razširjena po vseh krajinah toplega pasu, predvsem pa kajpada ob obalah. Za kraje po Južni Aziji in po Indijskem in Polinezijskem otočnem svetu je kokosova palma neobhodno potrebna; brez nje bi domačini ne mogli živeti.

Star indijski pregovor pravi, da se uporablja kokosova palma za 999 potreb ... In to je resnica. Kokosova palma da letno 150 orehovi ki so seveda ogromni, daje da snov za mize, metle, plešivo, vrvi, preproge, palmin premog, kokosov klij, mleko, začimbo, sirup, palmno vino itd. Po Evropi pa se je razširil glavni del kokosove palme, tako zvana kopra, to so razrezana in na solnca ali v sušilnicah posušena jedra kokosovega oreha. Iz teh iztiskavamo pri nas kokosovo olje, kar ostane, pa je jako redilno za govedo. — Taka kokosova palma oblači in hrani prebivalce Južnega morja. In vendar nimajo z njo nikakega truda.

VSE LINJE IN PARNIKE
zastopa
LEO ZAKRAJSEK
General Travel Service, Inc.
1359 Second Ave., New York, N. Y.
Pišite po naš brezplačni vozni red za vse najboljše parnike.

OPIČJI SAMOMOR

Mattershead, ravnatelj zoologičnega vrta v angleškem mestu Chertenu, pripoveduje naslednje: "Med svojim dolгим opazovanjem živali nisem še nikoli doživel, da bi kakšna žival izvršila namernoma samomor. Ena izmed naših opic pa je morala nekaj takšnega storiti. Gledalec so se spočetka zabavali, ko so jo gledali, kako je odgriznila dva metra dolg kos od vrvi, ki je visela v kletki. Vov je presnela nato k nekemu drevesu v kletki in jo pritrčila k veji. Nato je napravila zanko, ki si jo je z veliko hladnokrvnostjo položila okoli vratu. Potem je splezala teko visoko, kolikor ji je vrv dopuščala in je skočila z vso silo z drevesa. Smrt je nastopila takoj.

Mattershead ne ve povedati vzrokov te živalske tragedije. Vsekakor je dal strogo nadzirati ostale opice, da bi ne začele posnemati te "igre".

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
ILE DE FRANCE
20. OKTOBRA

CHAMPLAIN
5. Novembra — 26. Novembra
PARIS
11. Novembra — 9. Decembra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenice agente

French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TOVANJE

SHIPPING NEWS

12. oktobra:
Europa v Bremen
VULCANIA v Trst
Aquitania v Cherbourg
13. oktobra:
Hamburg v Hamburg
14. oktobra:
Majestic v Cherbourg
15. oktobra:
Lafayette v Havre
Conte Grande v Genoa
Volendam v Boulogne sur Mer
16. oktobra:
Leviathan v Cherbourg in Bremen
19. oktobra:
Rex v Genoa
Berenaria v Cherbourg
20. oktobra:
De France v Havre
Bremen v Bremen
Deutschland v Hamburg
21. oktobra:
Homerie v Cherbourg
St. Louis v Hamburg
22. oktobra:
Augustus v Genoa
Ritterland v Boulogne sur Mer
Vendémur v Boulogne sur Mer
27. oktobra:
New York v Hamburg
General von Steuben v Bremen
28. oktobra:
Olympic v Cherbourg
29. oktobra:
SATURNIA v Trst
Europa v Bremen
2. novembra:
Roma v Genoa
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg
3. novembra:
Dresden v Bremen
4. novembra:
Majestic v Cherbourg
Pennant v Havre
Statendam v Boulogne sur Mer
Aquitania v Cherbourg
5. novembra:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
9. novembra:
Pres. Roosevelt v Havre
Hamburg v Cherbourg
3. novembra:
Berlin v Bremen
11. novembra:
Homerie v Cherbourg
Bremen v Bremen
Paris v Havre
12. novembra:
Conte Grande v Genoa
Volendam v Boulogne sur Mer
15. novembra:
Leviathan v Cherbourg in Bremen
16. novembra:
Vulcania v Trst
Deutschland v Cherbourg
18. novembra:
Olympic v Cherbourg
Europa v Bremen
19. novembra:
Conte di Savoia v Genoa
23. novembra:
St. Louis v Cherbourg
Pres. Harding v Havre
24. novembra:
Gen von Steuben v Bremen
25. novembra:
Berenaria v Cherbourg
26. novembra:
Champlain v Havre
Augustus v Genoa
Majestic v Cherbourg
29. novembra:
Bremen v Bremen
30. novembra:
New York v Cherbourg
Manhattan v Havre
Statendam v Boulogne sur Mer
1. decembra:
Rex v Genoa
Stuttgart v Bremen
2. decembra:
Homerie v Cherbourg
5. decembra:
Saturnia v Trst
7. decembra:
Europa v Bremen
Pres. Roosevelt v Havre
8. decembra:
Berlin v Bremen
9. decembra:
PARIS (BOČNIŠNI) (ZLET) Havre
Albert Ballin v Cherbourg
Olympic v Cherbourg
10. decembra:
Roma v Genoa
13. decembra:
Hamburg v Cherbourg
11. decembra:
Majestic v Cherbourg
Berenaria v Cherbourg
15. decembra:
Conte di Savoia v Genoa
Bremen
Leviathan v Cherbourg in Bremen
21. decembra:
Pres. Harding v Havre
Deutschland v Cherbourg
22. decembra:
Dresden v Bremen
23. decembra:
Champlain v Havre
Homerie v Cherbourg
27. decembra:
Europa v Bremen
23. decembra:
New York v Cherbourg
Manhattan v Havre
30. decembra:
Olympic v Cherbourg